

Sofinancira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

ODEON
ODGOVORNA
ŽIVINOREJA

Naziv intervencije	IRP38 - Konzorciji institucij znanja v podporo prehodu kmetijstva v zeleno, digitalno in podnebno nevtralnno
Akronim	ODEON
Naslov projekta	Okoljsko, ekonomsko in družbeno odgovorna živinoreja
Tip projekta	SN SKP 2023 - 2027
Vrsta projekta	IRP38
Vloga na projektu	Projektni partner
Status	V izvajanju
Leto začetka	2025
Trajanje	20.06.2025 – 19.06.2029
Vrednost projekta skupaj	1.994.799,74 €

Projekt je financiran v okviru intervencije IRP38 Konzorciji institucij znanja v podporo prehodu kmetijstva v zeleno, digitalno in podnebno nevtralnno iz Strateškega načrta Skupne kmetijske politike 2023–2027.

Partnerji:

V konzorcij je vključenih **39 partnerjev (od tega 24 sodelujočih kmetijskih gospodarstev)**, ki s svojim znanjem, izkušnjami in praktičnimi rešitvami soustvarjajo podlago za trajnostno preoblikovanje živinorejskega sektorja.

- Oddelek za zootehniko Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani (*vodilni partner*)
- Veterinarska fakulteta UL,
- Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede UM,
- Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko UM,
- Kmetijski inštitut Slovenije,
- Biotehniški center Naklo,
- Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma,
- KGZS ter območni Kmetijsko gozdarski zavodi Ptuj, Kranj in Nova Gorica ter številni drugi izobraževalni, raziskovalni in tehnološki akterji.
- Konzorcij vključuje 24 kmetijskih gospodarstev vseh panog, med katerimi so tudi **Farma Ihan KPM d.o.o.**, ki predstavljajo ključne demonstracijske enote za izvajanje praktičnih poskusov in validacijo rešitev v realnih pogojih.

Vizija in pomen Konzorcija

Konzorcij znanja "Okoljsko, ekonomsko in družbeno odgovorna živinoreja" predstavlja prelomno partnerstvo v slovenskem kmetijstvu, ki združuje znanstveno-raziskovalne in izobraževalne inštitucije, kmetijska gospodarstva, svetovalne službe, tehnološka podjetja in nevladne organizacije v skupnem prizadevanju za trajnostni prehod živinoreje. Glavni cilj je vzpostaviti visoko-sodelovalno okolje AKIS (Agricultural Knowledge and Innovation System), ki zagotavlja razvoj, testiranje in digitalizacijo novih tehnoloških rešitev ter nemoten prenos inovacij v prakso slovenskih kmetij.

Vloga kmetijskih gospodarstev in diseminacija znanja

Kmetijska gospodarstva imajo ključno vlogo pri testiranju, vrednotenju in širjenju rezultatov projektnih aktivnosti. Neposredna povezava z raziskovalnimi inštitucijami omogoča kroženje znanja in prilagajanje tehnologij dejanskim potrebam prakse. Organizirane bodo delavnice, ekskurzije, dnevi odprtih vrat ter strokovni krožki in dogodki za rejce in svetovalce. Sodobne digitalne platforme bodo podprle dostopnost informacij, prenos dobrih praks in komunikacijo med vsemi deležniki AKIS.

Trajnostna in digitalna živinoreja za prihodnost Slovenije

Program konzorcija neposredno prispeva k strateškim ciljem Slovenije in EU za podnebno nevtralnost, izboljšanje dobrobiti živali, ohranitev biotske raznovrstnosti, večjo produktivnost, tehnološko opremljenost, konkurenčnost ter prehransko varnost Slovenije. Projekt gradi model sodelovanja, ki bo dolgoročno služil vsem kmetijskim gospodarstvom v Sloveniji in pospešil digitalno transformacijo ter zeleno preobrazbo slovenskega kmetijstva.

Opis in cilji operacije

S pričetkom izvajanja programa konzorcija znanja, partnerji vzpostavljamo sodelovalno mrežo raziskovalnih, strokovnih in gospodarskih institucij – kmetijskih gospodarstev, ki bo prispevala k dolgoročnemu razvoju slovenskega kmetijskega prostora. Operacija je zasnovana kot platforma za povezovanje znanja, raziskav in inovativnih praks, ki bodo neposredno prispevale k trajnostnemu preoblikovanju sektorja živinoreje.

Glavni cilji operacije so: – krepitev trajnostne, konkurenčne in družbeno odgovorne živinoreje, – spodbujanje prenosa znanja, raziskovalnih dosežkov in inovacij v prakso, – razvoj rešitev za izboljšanje dobrobiti živali in kakovosti proizvodov, – učinkovitejša raba naravnih virov in zmanjšanje okoljskega odtisa živinorejske proizvodnje, – oblikovanje novih poslovnih priložnosti in dvig odpornosti kmetij na podnebne ter gospodarske spremembe.

Ključni cilji dela do 2029

V prihodnjih štirih letih bo konzorcij z osredotočenimi aktivnostmi:

- Razvil in uvedel inovativne rešitve za zmanjševanje izpustov toplogrednih plinov (TGP) ter prilagajanje na podnebne spremembe.
- Promoviral digitalizacijo in avtomatizacijo rejskih procesov – z uporabo pametnih senzorjev, robotizacije in podatkovnih baz.
- Krepil dobrobit živali, ohranjanje genskih virov ter zmanjšanje uporabe protimikrobnih zdravil.
- Nadgradil poskusno-demonstracijsko infrastrukturo ter ustanovil center za testiranje in prikaz najboljših tehnoloških rešitev.
- Pospešil diseminacijo znanja, organiziral usposabljanja, seminarje in predstavitve za rejce, svetovalce, študente ter širšo javnost.

Pričakovani rezultati:

Z izvajanjem programa konzorcija pričakujemo krepitev sodelovanja med znanstveno-raziskovalnimi institucijami, kmetijskimi gospodarstvi in svetovalnimi službami, kar bo omogočilo boljše in hitrejše uvajanje sodobnih praks v živinorejo. Digitalizacija, sodobne tehnologije in okoljsko odgovorni pristopi

bodo prispevali k zmanjšanju vplivov na okolje, hkrati pa k izboljšanju konkurenčnosti in ekonomike kmetij. Poseben poudarek bo namenjen prenosu rezultatov v prakso, tako da bodo inovacije dosegle tudi manjša in srednje velika kmetijska gospodarstva.

Operacija bo prispevala tudi k večji ozaveščenosti javnosti o pomenu trajnostne in odgovorne priraje hrane, krepila pa bo tudi družbeno odgovornost sektorja žirinareje v Sloveniji. Na ta način bo konzorcij znanja pomembno prispeval k uresničevanju ciljev Strateškega načrta SKP 2023–2027 ter krepitvi odpornosti slovenskega kmetijstva.

Ključne aktivnosti

- izvajanje raziskovalnih in aplikativnih poskusov v realnih pogojih reje,
- vzpostavitev in uporaba podatkovnih baz za spremljanje priraje, zdravja in dobrobiti živali ter spremljanje okoljskih kazalnikov,
- razvoj in testiranje digitalnih rešitev (senzorji, avtomatizacija, pametni sistemi),
- demonstracije dobrih praks na kmetijah,
- organizacija delavnic, seminarjev in izobraževalnih modulov za kmete, svetovalce, dijakke in študente

Trajnostna in digitalna žirinareja za prihodnost Slovenije

Program konzorcija neposredno prispeva k strateškim ciljem Slovenije in EU za podnebno nevtrálnost, izboljšanje dobrobiti živali, ohranitev biotske raznovrstnosti, večjo produktivnost, tehnološko opremljenost, konkurenčnost ter prehransko varnost Slovenije. Projekt gradi model sodelovanja, ki bo dolgoročno služil vsem kmetijskim gospodarstvom v Sloveniji in pospešil digitalno transformacijo ter zeleno preobrazbo slovenskega kmetijstva.

Povezave:

- [Razvoj podeželja, namenjena Evropskemu kmetijskemu skladu za razvoj podeželja](#)
- [Skupna kmetijska politika](#)